

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-08-18
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
14730-09
Rotel 224

SÖKANDE

Semantix Tolkjouren AB, 556526-2630
Box 10059
100 55 Stockholm

MOTPARTER

1. Södertälje kommun
2. Nykvarns kommun

genom
Telge Inköp AB, 556770-1437
Box 633
151 27 Södertälje

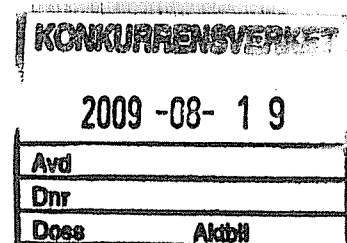
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

DOMSLUT

Länsrätten avslår yrkandet om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut 2009-07-14 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 451083

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

Södertälje och Nykvarns kommuner genomför genom Telge Inköp AB (Telge Inköp) en öppen upphandling av ramavtal för successiva avrop av tolkningstjänst och översättningstjänst (ref.nr 2009-11). Enligt tilldelningsbeslut 2009-07-01 kommer avtal avseende tolktjänst att tecknas med Botkyrka tolkförmedling.

Semantix Tolkjouren AB (Semantix) ansöker om överprövning av upphandlingen avseende tolktjänst och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd härför anförs att Telge Inköp brutit mot icke-diskriminerings-, transparens- och likabehandlingsprinciperna. I förfrågningsunderlaget redovisas inte på ett tillräckligt tydligt sätt hur bedömningen och poängsättningen skulle ske. Därmed saknar förfrågningsunderlaget angivna förutsättningar för vilka värderingsgrunder som skulle tillämpas vid jämförelse mellan inkomna anbud. Under dessa förutsättningar har det varit omöjligt att förutse vad Telge Inköp skulle komma att fästa det avgörande avseendet på. Följden av detta har blivit att *Semantix* förlorat upphandlingen på grunder som inte kunnat förutses. Telge Inköps värdering av de olika anbudsgivarnas anbud har skett utan att kravet på objektivitet efterkommit. I förfrågningsunderlaget punkt 2.14 anges tre utvärderingskriterier för tolktjänster – auktorisation, erfarenhet och pris. Det anges även att varje anbudsgivare för varje kriterium kommer att tilldelas mellan 1 och 5 poäng. 5 är det högsta och 1 är det lägsta. Beträffande *kriterium 1, auktorisation* anges ”Anbudsgivare bör kunna förmedla tolkar med gällande auktorisation i arabiska för så hög procent som möjligt av de beräknade 4000 uppdragen”. *Semantix* accepterade detta krav i sitt anbud. Av förfrågningsunderlaget framgår inte tydligt om, hur och var i anbudet eventuella ytterligare uppgifter ska lämnas. Telge Inköp meddelade anbudsgivarna under utvärderingen att informationen i anbudet var bristfällig och att anbudet skulle förtydligas. I förtydligande angav *Semantix* att de kan förmedla 25 % tolkar med gällande auktorisation i arabiska och Botkyrka tolkförmedling angav 30 %. *Semantix* tilldelades 1 poäng och Botkyrka tolkförmedling 2 poäng. Om man utgår ifrån att förmågan att förmedla 100 % auktoriserade tolkar i arabiska skulle resultera i 5 poäng skulle *Semantix* tilldelas 1,25 poäng och Botkyrka tolkförmedling 1,5 poäng. *Semantix* anser därför att utvärderingen och poängsättningen av detta kriterium är felaktigt gjord. I förfrågningsunderlaget under

kriterium 2, erfarenhet anges att ”Tolk i arabiska bör ha erfarenhet av att ha tolkat i uppdrag inom kommunal verksamhet tidigare...redovisas i anbud”. Semantix har i de erbjudna tolkarnas cv:n redovisat att de erbjudna tolkarna har erfarenhet av att tolka i uppdrag inom kommunal verksamhet. Under utvärderingen meddelade Telge Inköp att informationen i anbuden var bristfällig och efterfrågade ”uppgifter om ex antal enskilda tidigare tolkuppdrag inom kommunal verksamhet per tolk i bilaga 5 med uppgifter om vilken verksamhet det gäller, kontaktperson inklusive telefonnr samt när uppdragen har skett”. Botkyrka tolkförmedling kompletterade sitt anbud med utdrag ur sitt bokningsprogram. Härigenom redovisas alla de erbjudna tolkarnas uppdrag sedan februari 2002. Det framgår inte om uppdragen gäller endast tolkningar för kommunal verksamhet. I Semantix komplettering angavs antal tolkuppdrag utförda på uppdrag av Semantix och inom kommunal verksamhet under perioden 2006-06-01 – 2008-04-13. Vidare angavs att två av de tolkar som erbjudits nyligen var rekryterade och att de inte ännu utfört uppdrag inom kommunal verksamhet för Semantix men att de har tidigare erfarenhet av tolkning inom kommunal verksamhet för andra uppdragsgivare. Vid poängsättningen tilldelades Botkyrka tolkförmedling 5 poäng och Semantix 2 poäng. Semantix anser att förfrågningsunderlaget brister i att redovisa exakt vilka uppgifter som efterfrågas och som är tänkta att ligga till grund för poängsättningen. Det framgår inte att det var antalet utförda uppdrag som skulle tilldelas betydelse. Hade så varit fallet hade Semantix valt att erbjuda tolkar baserat på uppdragsmängd och inte på erfarenhet, kompetens och närhetsprincip. Poängsättningen av detta kriterium är felaktig eftersom det antal uppdrag som Telge Inköp i sitt tilldelningsbeslut angett för respektive anbudsgivare inte är jämförbara. Botkyrka tolkförmedling har lämnat antal uppdrag för en tidsperiod på 7,5 år medan Semantix har lämnat antal uppdrag för en tidsperiod på mindre än 2 år och dessutom tydligt specificerat att det endast är uppdrag som tolkarna utfört på uppdrag av Semantix och inom kommunal verksamhet. Telge Inköp har inte varit tillräckligt tydliga i sin förfrågan och i sina begäranden om förtydliganden och dessutom bortsett från att uppgifterna de fått in inte är likvärdiga och möjliga att jämföra. Semantix anser att modellen för poängsättningen inte är transparent och inte följer

vad som angavs i förfrågningsunderlaget. Botkyrka kommun har tilldelats högsta poäng trots att de med erbjudna tolkar uppdelat per år kan tillhandahålla endast 1000 uppdrag i arabiska och Telge inköp anger att de beräknar en volym på ca 4000 uppdrag. När det gäller kriteriet pris anges i förfrågningsunderlaget att det beräknas genom en kvot mellan det lägsta priset, som får 5 poäng och anbudsgivarens pris. Denna beräkningsmodell är inte angiven för kriteriet erfarenhet och kan inte användas för detta kriterium. I förfrågningsunderlaget anges beträffande *kriterium 3, pris* att ”för priset kommer en kvot mellan det lägsta priset, som får 5 poäng, och anbudsgivarens pris att ge poängen för kriteriet”. Förfrågningsunderlaget anger inte tydligt hur kvoten beräknas varvid det inte är tillräckligt transparent hur beräkningen har gjorts.

Telge Inköp bestrider bifall till Semantix yrkande och anför följande. Vid utvärderingen av *kriterium 1, auktorisation* har följande poängsättning använts:

20-25 % = 1
26-30 % = 2
31-35 % = 3
36-40 % = 4
41-100 % = 5

Denna mall ger det utslag som angivits i tilldelningsbeslutet och kan på inget sätt ifrågasättas. Beträffande *kriterium 2, erfarenhet* anføres att i kravspecifikationen avseende ”Erfarenhet och referenser” framgår att tilltänkta tolkar i arabiska bör ha erfarenhet av att ha tolkat i uppdrag inom kommunal verksamhet tidigare och att anbudsgivaren skall redovisa detta i sitt anbud. Detta framgår dessutom av förfrågningsunderlaget punkt 2.14, utvärderingskriterier. Vid utvärderingen har följande poängsättning av antal angivna uppdrag använts:

1-500 = 1
501-1000 = 2
1001-2000 = 3
2001-3000 = 4
4000 -? = 5

Denna mall ger det utslag som angivits i tilldelningsbeslutet.

Någon hänsyn till tidsperiod har inte tagits vid poängsättningen, men även om en omräkning skulle ske, och man endast har en beräkning på årsbasis eller alternativt under kommande avtalsperiods längd, så skulle detta inte innebära att den

totala poängsammanställningen skulle ge ett annat utfall än att vinnande anbud fortfarande skulle vara detsamma. Vid utvärdering av *kriterium 3, pris* har följande poängsättning använts:

Vinnande anbud ges 5 poäng

Övriga anbuds poäng erhålls genom följande beräkning – Vinnande anbud i SEK/Annat anbud i SEK * 5 poäng = Annat anbuds poängtal

Detta är ett mycket vanligt förekommande sätt att poängsätta prisparametrar och bör vara välkänt för samtliga parter.

Semantix invänder att de värderingsgrunder som Telge Inköp redovisat och uppgetts ha tillämpats vid utvärderingen är helt nya uppgifter som inte finns beskrivna i förfrågningsunderlaget. Utifrån den information som fanns vid anbudslämnandet har det inte varit möjligt att förutse vilka värderingsgrunder som Telge Inköp skulle fästa det avgörande avseendet på, vilket bryter mot principerna i LOU. Utifrån den information som finns i förfrågningsunderlaget under *kriterium 1, auktorisation* är det möjligt att tillämpa ett flertal utvärderingsmodeller, inte bara den som Telge Inköp redovisat i sitt yttrande. *Semantix* har utgått ifrån att om man hade tillämpat en modell med lika stora intervaller för varje poäng, hade utslaget blivit ett annat. Detta visar att det aktuella upphandlingsförfarandet ger möjlighet för Telge Inköp att i efterhand anpassa både vad man fäster avseende på och vilken uträkningsmodell man använder, utifrån de anbud som kommit in. Detta strider mot principen om öppenhet, transparens och icke-diskriminering som finns i LOU. I förfrågningsunderlaget *kriterium 2, erfarenhet* är det inte angivet att det är just antal uppdrag som kommer att vara underlag för värderingen. I sitt anbud erbjöd de tolkar med god erfarenhet av uppdrag inom kommunal verksamhet. Hade förfrågningsunderlaget varit tydligt hade *Semantix* erbjudit andra tolkar i sitt anbud och därmed kunnat erhålla högre poäng i anbudsutvärderingen. Telge Inköp medger också att de inte tagit hänsyn till någon tidsperiod i sin poängsättning, vilket strider mot likabehandlingsprincipen. Den värderingsmodell som Telge Inköp beskriver av *kriterium 3, pris* finns inte beskriven i förfrågningsunderlaget. *Semantix* deltar uppskattningsvis i ca 60 upphandlingar av språk- och kommunikationstjänster per år. Deras erfarenhet är att alla dessa upphandlingar an-

vänder sig av olika modeller för att värdera kriteriet pris. Även om modellen som Telge Inköp säger sig ha använt skulle vara välkänd kan det inte anses som rimligt att anbudsgivarna utifrån det aktuella förfrågningsunderlaget skulle kunna anta att det var just den modellen som skulle komma att användas.

Därefter har ytterligare skriftväxling förevarit varvid parterna vidhållit sina ställningstaganden.

Länsrätten har 2009-07-14 beslutat att aktuell upphandling avseende tolktjänst inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § första stycket samma lag framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Länsrätten, som nu avgör målet slutligt, gör följande bedömning.

Semantix har gjort gällande att aktuellt förfrågningsunderlag strider mot transparensprincipen genom att det inte på ett tillräckligt tydligt sätt har redovisats hur bedömningen och poängsättningen skulle ske.

LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat eller hur en utvärderingsmodell skall vara konstruerad utöver vad som kan sägas komma till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna i 1 kap. 9 §. I de uppställda kraven får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande

enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat.

Av Telge Inköps förfrågningsunderlag för tolktjänster punkt 2.14 framgår att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas efter en bedömning av kriterierna auktorisation, erfarenhet och pris med en viktprocent om 30, 10 resp. 60. Vidare framgår att varje anbudsgivare för varje kriterium kommer att tilldelas mellan 1 och 5 poäng. För priset kommer en kvot mellan det lägsta priset, som får 5 poäng, och anbudsgivares pris ge poängen för kriteriet. Under kriterium 1. Auktorisation anges att "Anbudsgivaren bör kunna förmedla tolkar med gällande auktorisation i arabiska för så hög procent som möjligt av de beräknade 4000 uppdragen". Under kriterium 2. Erfarenhet anges "Tolk i arabiska bör ha erfarenhet av att ha tolkat i uppdrag inom kommunal verksamhet tidigare... redovisas i anbud." och under kriterium 3. Pris anges "Totalpris fiktivt uppdrag, totalpris fast uppdrag samt pris första timmen normalbeställning av kontakttolk enl. prisbilaga ingår i prisutvärderingen". I förfrågningsunderlagets kravspecifikation för tolktjänster punkt 2.2. Resurser, kompetens, erfarenhet och referenser uppges bl.a. att anbudsgivare skall kunna förmedla tolkar med gällande auktorisation i arabiska för minst 20 % av beräknade 4000 uppdrag. Enligt länsrättens mening får de upplysningar som lämnats i förfrågningsunderlaget anses vara tillräckliga för att en leverantör ska kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodellen får därmed anses uppfylla de krav som ställs i LOU.

Semantix har även gjort gällande att anbuderna inte har prövats utifrån de i förfrågningsunderlagen angivna kriterierna och att principen om likabehandling och icke-diskriminering åsidosatts. Telge inköp har begärt förtydliganden av inkomna anbud som inte var tydliga nog att bedöma. Alla frågor och svar har lämnats till samtliga anbudsgivare. I begärda förtydliganden avseende kriterium erfarenhet har Telge Inköp bl.a. lämnat upplysningen att när det gäller tilltänkta tolkar i arabiska så kommer erfarenheten att tidigare tolkat i uppdrag inom kommunal verk-

samhet poängsätts och att förtydligande önskas per tilltänkt tolk och CV samt information om uppskattat antal uppdrag. Telge Inköp har i målet redovisat vilka utvärderingsmallar som använts vid utvärderingen och poängsättningen. Beträffande kriterium 2 erfarenhet har utvärdering skett efter antal angivna uppdrag utan hänsyn till tidsperiod. Länsrätten finner det inte visat att det vid poängsättningen tagits några ovidkommande hänsyn eller att anbudsgivarna på annat sätt inte behandlats lika.

Vad Semantix anfört visar inte att grund för ingripande mot upphandlingen föreligger med stöd av 16 kap. 2 § LOU.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Leif Nilsson

rådman

Föredragande har varit Ann-Kristin Rosén.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

